

Asia: VN/5137/2022-OM-229

Ehdotus uudeksi valmiuslaiksi; työryhmän mietintö

1 luku. Yleiset säännökset

1 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

2 luku. Varautumisvelvollisuus

Yleisen varautumisvelvollisuuden organisatorista soveltamisalaa (6 §:n 1 mom.) koskevat huomiot:

-

Yleisen varautumisvelvollisuuden aineellista sisältöä (6-8 §) koskevat huomiot:

-

Muut 2 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

3. luku Poikkeusoloista ja lisätoimivaltuuksien käyttöönotosta päättäminen

Poikkeusolojen edellytyksiä (11 §, vrt. nyk. poikkeusolojen määritelmä) koskevat huomiot:

-

Poikkeusolojen alkamista ja päättymistä koskevaa päätöksentekoa (12 ja 21 §) koskevat huomiot:

-

Lisätoimivaltuuksien käyttöönottonenettelyä (13-20 §) koskevat huomiot:

-

Valtioneuvoston erityisiä seurantavelvollisuuksia (22 ja 23 §) koskevat huomiot:

-

4 luku. Poikkeusolojen hallinnan ohjaus ja hallinnon erityisjärjestelyt

4 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

5 luku. Lisätoimivaltuuksien käyttöperiaatteet ja soveltamista koskevat yleiset säännökset

5 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

6 luku. Hallinnon järjestäminen ja valtion taloudenhoito

6 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

7 luku. Työvoiman saatavuuden turvaaminen

7 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

41 § Palvelussuhteen ehdoista poikkeaminen

Kunnat tarvitsevat työvoimaresurssia lakisääteisten tehtävien suorittamiseen sekä erityisesti tässä laissa määrättyjen lisätehtävien toimeenpanoon. 2 momentin listaan on hyvä lisätä kunnat ja hyvinvointialueet. Lisäksi on tarkennettava mitä varautumisvelvollisella tässä pykälässä tarkoitetaan.

8 luku. Työvelvollisuus

8 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

9 luku. Sotilaallisen puolustusvalmiuden turvaaminen

9 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

10 luku. Liikkumisen ja oleskelun rajoittaminen sekä väestön siirtäminen

10 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

69 § Siirtyneen väestön ilmoitusvelvollisuus

Pykälän mukaan kunnan tulee vastaanottaa ilmoitus henkilön siirtymisestä oleskelemaan kuntaan. Lisäksi pykälässä veloitetaan kuntaa ilmoittamaan henkilöiden yksilöintiä koskevat tiedot Digi- ja väestötietovirastolle.

On mahdollista, että osa itsenäisesti siirtyneistä liikkuu useammalla paikkakunnalla ennen pysyvämpää majoitusmahdollisuutta. Tämä saattaa aiheuttaa rekisterissä päällekkäisyyttä, mikäli henkilö on aina ilmoitusvelvollinen oleskelukuntaansa. Koska rekisteröinti velvollisuus asetetaan pykälässä kunnalle, voidaan olettaa, että kunnan on myös perustettava rekisteri ilmoitusvelvollisille henkilöille. On arvioitava, voidaanko palvelu tuottaa valtakunnallisesti ja voidaanko sen ylläpito asettaa Digi- ja väestövirastolle, jonka perustehtäviä ovat jo tällä hetkellä muun muassa väestötietojärjestelmän ylläpito sekä nimen- ja osoitteenmuutokset.

11 luku. Otto-oikeudet ja palvelujen suorittamisvelvollisuus

11 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

77 § Siirtyneen väestön majoittamiseen tarvittavien huoneistojen luovutusvelvollisuus

Pykälässä on huomioitava, että kunnilla on poikkeusolojen aikana palvelujen järjestämisvelvollisuus eikä esimerkiksi opetuskäytössä olevia tiloja voida velvoittaa luovuttamaan hyvinvointialueelle väestön tilapäiseen majoittamiseen. Hyvinvointialueiden tulee evakuoitikeskuspaikkoja kartoittaessaan ottaa laajemmin huomioon myös alueellaan yksityisessä käytössä olevat tilat sekä muidenkin viranomaisten käytössä olevat tilat.

12 luku. Väestön välttämättömän toimeentulon turvaaminen ja sosiaaliturvan muutokset

12 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

13 luku. Välttämättömien hyödykkeiden ja palvelujen saatavuuden turvaaminen

13 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

14 luku. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä koulutuksen turvaaminen

14 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

101 § Opetustoiminnan ja kasvatuksen järjestämistä koskevat muutokset

Valmiuslaissa tulisi turvata opetuksen jatkuminen siten, että opetustilojen siirtyminen muuhun käyttöön voisi tapahtua ainoastaan opetuksesta vastaavien viranomaisten kanssa sopimalla. On kohtuutonta edellyttää perusopetuksen jatkuvan, ellei siihen edellyttämiä tiloja ole käytettävissä. Myös mahdollisuus joustaa muista opetukseen liittyvistä velvollisuuksista, kuten kouluruokailusta, kuljetuksesta ja yksilöllisen tuen järjestämisestä tulisi ilmaista laissa selkeästi.

Varhaiskasvatuksen osalta pitää olla mahdollisuus poiketa sitä säätelevistä mitoituksista ja esimerkiksi henkilöstön kelpoisuusehdoista poikkeusoloissa, joissa tiloja voidaan joutua keskittämään ja henkilöstöstä voi olla pulaa.

15 luku. Asumisen järjestäminen

15 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

16 luku. Rahoitusmarkkinoiden ja vakuutusmarkkinoiden turvaaminen

16 luvun (pl. 110 §) säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

110 §:n 1 momentin 1 kohtaa (vientikielto) koskevat huomiot:

-

110 §:n 1 momentin 2 kohtaa (tuontikielto) koskevat huomiot:

-

110 §:n 1 momentin 3 kohtaa (tiettyjen taloudellisten toimien kieltö) koskevat huomiot:

-

110 §:n 1 momentin 4 kohtaa (kotiuttamisvelvollisuus) koskevat huomiot:

-

110 §:n 2-5 momenttia koskevat huomiot:

-

17 luku. Energia-, vesi- ja jätehuollon turvaaminen

17 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

130 § Kaukolämmön käytön rajoittaminen

Kuntien mahdollisuus valvoa loppuasiakkaiden lämmönkäyttöä on rajallinen. Raision kaupunki yhtyy Kuntaliiton lausuntoon, että tähän pykälään lisätään kunnille oikeus saada asiakaskohtaista tietoa kaukolämpöyhtiöiltä valvontatehtävän suorittamiseksi.

18 luku. Välttämättömien viestintä- ja postipalveluiden turvaaminen

18 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

19 luku. Ruoantuotannon turvaaminen

19 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

20 luku. Välttämättömän rakentamisen turvaaminen

20 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

III osaa koskevat yleiset kysymykset

Toimivaltuusosan rakennetta ja toimivaltuuksien sääntelytapaa koskevat yleiset huomiot:

-

Mahdolliset muut koko toimivaltuusosaa koskevat huomiot:

-

21 luku. Lisätoimivaltuuksien täytäntöönpanoa koskevat yleiset säännökset

21 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

22 luku. Lisätoimivaltuuksien täytäntöönpanoa koskevat erityiset säännökset

22 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

153 § Siirtyneen väestön palvelujen järjestäminen

Pykälän mukaan kunta on velvollinen osoittamaan hyvinvointialueen käyttöön kiinteistöjä, henkilöstöresursseja, ruokahuollon palveluja ja välttämätöntä infrastruktuuria. Olemassa olevan lainsäädännön mukaisesti siirretyn väestön majoituksesta, muonituksesta ja muusta huollosta vastaavat sosiaali- ja terveystieteelliset. Pykälän mukaan kunnan tulee tuottaa hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvaa palvelua kuten ruokahuollon palvelua. Pykälässä ei oteta kantaa

kustannusten jakoon, jos kunta tuottaa hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvia tehtäviä. Kustannustenjakoon liittyvät kysymykset olisi syytä täsmentää pykälään.

Jos hyvinvointialue ottaa kunnan tilan käyttöön 77 §:n mukaisella toimivaltuudella on kunnan mahdollista saada 155 §:n mukaista korvausta mahdollisesta vahingosta. 153 §:n nojalla hyvinvointialueelle majoituskäyttöön luovutetun tilan käytöstä ei sen sijaan ole mahdollista saada korvausta myöskään vahinkotapauksessa. 153 §:n ja 77 §:n välistä suhdetta tulee tältä osin selkeyttää.

23 luku. Korvaukset

23 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

24 luku ja rikoslain muuttamista koskeva lakiehdotus. Rangaistussäännökset

Valmiuslain 24 luvun ja rikoslain muuttamista koskevan lakiehdotuksen (2. lakiehdotus) säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

25 luku. Muutoksenhaku

25 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

HE-luonnoksen yleisperustelut

Vaikutusten arviointia koskevat huomiot:

-

Säätämisyjärjestysperusteluja koskevat huomiot:

-

Muut HE-luonnoksen perusteluja koskevat huomiot:

-

Työryhmän mietintö

Uudistuksen tarpeellisuutta ja sen keskeisiä ratkaisuja koskevat yleiset kannanotot:

-

Muut työryhmän mietintöä koskevat yleiset huomiot:

-

Hakala Anni
Raisio kaupunki